

	HASTANEDE KULLANILAN TIBBİ MALZEME VE EKİPMANLARIN TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYONU TALİMATI	Doküman Kodu	EN.TL.30
		Yayın Tarihi	22.04.2016
		Revizyon Numarası	0
		Revizyon Tarihi	0
		Sayfa No	1 / 4

1. AMAÇ:

Bu talimatın amacı; hastanemizde hasta bakım ve tedavisinde kullanılan alet ve malzemelerin temizlik ve dezenfeksiyonunun doğru ve etkin yapılması için yöntem belirlemektir.

2. KAPSAM:

KSÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde tüm birimlerinde çalışan doktor, hemşire ve personelleri kapsar.

3.TANIMLAR:

3.1. Kontaminasyon:

Steril yada dezenfekte edilmiş malzemenin, yer ve yüzeylerin mikroorganizmalarla kirlenmiş olmasıdır.

3.2. Temizleme: Nesnenin yabancı maddelerden deterjan kullanılarak veya deterjansız olarak su ile mekanik temizliğidir. Yıkamayı kurulum izlemelidir.

3.3. Sterilizasyon ve dezenfeksiyondan önce temizleme aşaması çok önemlidir.

3.4. Dekontaminasyon; Nesnelerden patojen mikroorganizmaların uzaklaştırılmasıdır.

3.5. Sterilizasyon; Her tür mikroorganizma ve sporların fiziksel veya kimyasal yollarla tam olarak yok edilmesidir. Basınçlı buhar, kuru ısı, etilen oksit gazı ve bazı kimyasal maddeler bu amaçla kullanılmaktadır.

3.6. Dezenfeksiyon; Cansız bir nesne üzerindeki bakteri endosporları dışında kalan tüm patojen mikroorganizmaların yok edilmesidir

3.7. Kritik alet: Steril dokular ya da vücut sıvıları veya vasküler sistem ile temas eden aletler. Cerrahi girişimde kullanılan tüm aletler, kateterler, implantlar, endoskop ve laporaskoplar bu gruba girer. Yüksek düzeyde enfeksiyon riski taşırlar.

3.8. Yarı kritik alet: Mukoz menbranlar ve sağlam olmayan cilt ile temas eden, ancak steril dokulara penetre etmeyen aletler bu kapsamdadır. Orta düzey enfeksiyon riski taşırlar. Solunum cihazları, anestezi için kullanılan aletler, vaginal spekulümler bu gruba girer.

3.9. Kritik olmayan alet: Sağlam cilde temas eden aletlerdir. Tansiyon aleti, steteskop, yatak başlıkları, çarşafklar bu gruba girer.

3.10.Yüksek düzey dezenfektan: Bir kısım bakteri sporları da dâhil olmak üzere tüm canlı mikroorganizmaları yok eder ve sterilan sayılırlar. Bazıları da sterilizasyon düzeyinde germisidal olmamakla birlikte, bakteri sporlarının da birçoğuna etkilidir. Yüksek düzey dezenfektanlar kritik ve yarı kritik medikal aletlerin yüksek düzey dezenfeksiyonu için kullanılır. % 2 Gluteraldehit, %7,5 Hidrojen peroksit, %0,2 Parasetik asit, OPA, 10.000 ppm Hipoklorit bu grupta yer alır.

3.11.Orta Düzey Dezenfektan: Mikobakterileri, virüsleri ve mantarları inaktive ederler, bakteri sporlarına etkin değildirler.%60-90 etil veya izopropil alkol, fenol ve fenol bileşikleri, 1000-5000 ppm Hipoklorit bu gruba girer

3.12.Düşük Düzey Dezenfektanlar: Bakteri sporları ve tüberküloz basiline etkisiz, vejetatif bakterilerin çoğuna, bazı mantarlara ve virüslere 10 dakikada etkili olan dezenfektanlardır. %50 etil veya izopropil alkol,100 ppm. Serbest klor içeren sodyum Hipoklorit bu gruba girer.

3.13. Çamaşır Suyu Hazırlama oranları (%5'lik)

1/10'luk çamaşır suyu hazırlanışı:

1 ölçü çamaşır suyu + 9 ölçü su
(5000-6000 ppm klor açığa çıkar.)

1/100'lük çamaşır suyu hazırlanışı: 1 ölçü çamaşır suyu + 99 ölçü su
(500-600 ppm klor açığa çıkar)

	HASTANEDE KULLANILAN TIBBİ MALZEME VE EKİPMANLARIN TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYONU TALİMATI	Doküman Kodu	EN.TL.30
		Yayın Tarihi	22.04.2016
		Revizyon Numarası	0
		Revizyon Tarihi	0
		Sayfa No	2 / 4

4.FAALİYET AKIŞI:

- 4.1. Temizleme işlemine başlamadan önce temiz eldiven giyilir, sıçrama riski varsa bariyer önlemleri alınır.
- 4.2. Aletin ayrılabilen tüm parçaları ayrılır.
- 4.3. Akan su altında fırçalayarak etrafa su sıçratmadan yıkanır.
- 4.4. Eğer malzeme üzerinde kurumuş kan ve vücut salgıları varsa, enzimatik temizleyici içinde üretici firma önerisine göre bekletilir.
- 4.5. Yıkanan alet iyice kurulandıktan sonra aletin cinsine göre dezenfeksiyon- sterilizasyon işlemine tabi tutulur.
- 4.6. Tüm cerrahi aletleri yıkama ve kurulamadan sonra paketlenerek etilen oksit ya da otoklavda (malzemenin ısıya duyarlılığı göz önünde bulundurularak) “sterilizasyon talimatına” uygun olarak steril edilir.
- 4.7. Isı ve etilen oksit ile steril edilemeyen kritik ve yarı kritik aletler uygun kimyasal kullanılarak yüksek düzey dezenfeksiyonu sağlanır. Kritik olmayan aletler için düşük düzey dezenfektan kullanılır.

4.8. Dezenfektan solüsyonları hazırlarken:

- 4.8.1. Hazırlamaya başlamadan önce eldiven, maske vb. koruyucu ekipmanlar kullanılmalıdır.
- 4.8.2. Dezenfektanlar kapalı alet dezenfektanı kutularında kapakları kapalı olarak muhafaza edilmelidir. Dezenfektanların hazırlandığı konteynerlerin üzerine hazırlanma tarihi ve son kullanım tarihi yazılmalıdır.
- 4.8.3. Dezenfektanlar kesinlikle göz kararı sulandırılmamalıdır.
- 4.8.4. Hangi amaç için kullanılacaksa ona göre üretici firma önerilerine göre hazırlanır, önerilen oranların dışına çıkılmaz
- 4.8.5. Kesinlikle dezenfektan solüsyonlarla deterjanlar karıştırılmaz.
- 4.8.6. Cerrahi Alet Dezenfektanları hariç diğer dezenfektanlar (çamaşır suyu, klor tablet) kullanılacağı zaman hazırlanır, işlem bitiminde bekletmeden dökülür.
- 4.8.7. Dezenfekte edilecek aletin tamamen temizlenmiş ve kuru olmasına dikkat edilir.
- 4.8.8. Dezenfekte edilecek alet tamamen dezenfektan solüsyona daldırılır ve istenen dezenfeksiyon düzeyine göre üretici firma önerisi doğrultusunda dezenfektan içinde bekletilir.
- 4.8.9. Dezenfektan solüsyondan çıkarılan alet steril eldiven ile solüsyondan alınır, steril su veya % 70’lik alkol ile durulanır.
- 4.8.10. Dezenfekte edilen alet tekrar kullanılıncaya kadar kapalı ve tekrar kontamine olmadan saklanır
- 4.8.11. Minimum Etkinlik Konsantrasyon testi her gün ünite sorumlu temizlik personeli tarafından yapılır ve kaydedilir. Kontrolü günlük Ünite Sorumlu Hemşiresi tarafından yapılır.
- 4.8.12. Endoskopik aletlerin temizlik ve dezenfeksiyonu “Endoskopik aletlerin temizlik-dezenfeksiyonu talimatına” uygun olarak yapılır.

4.9. Laringoskop, bleyt, ambu;

- 4.9.1. Personel temiz eldiven giyer.
- 4.9.2. Kaba kirlerden su ve deterjanla yıkayarak arındırılır,
- 4.9.3. Bleytler Ortofitalaldehit (OPA) solüsyonunda 12 dakika bekletilir, alkol veya steril su ile durulanıp kurulandıktan sonra kapalı yerde saklanır.

HASTANEDE KULLANILAN TIBBİ MALZEME VE EKİPMANLARIN TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYONU TALİMATI

Doküman Kodu	EN.TL.30
Yayın Tarihi	22.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	3 / 4

4.9.4. Laringorkop kesinlikle dezenfektan içinde bekletilmez, kaba kirinden detarjanlı suda bekletilmiş bir bez yardımıyla arındırılır ve %70'lik alkolle yüzeyi silinir. Bleytlerle birlikte kapalı bir yerde tekrar kullanım için saklanır. Bu işlem her kullanım sonrasında malzemeler bekletilmeden tekrarlanmalıdır.

4.9.5. Ambu ve ambu başlıkları kullanım sonrası ambu balonundan ambu başlıkları ayrılır.

4.9.6. Ayrılan ambu başlıkları deterjanlı su ve fırça yardımıyla kaba kirlerinden arındırılır.

4.9.7. Ambu başlıkları ve parçaları (balon hariç) Ortofitalaldehit (OPA) solüsyonunda 12 dakika bekletilir, alkol veya steril su ile durulanıp kurulandıktan sonra kapalı yerde saklanır.

4.9.8. Ambu balonu dezenfektan solüsyonda bekletilmez dış yüzeyi %70'lik alkol solüsyonu ile silinir.

4.9.9. Ambu başlıkları tekrar ambu balonuna takılır tekrar kullanım için kapalı ve kuru bir yerde saklanır.

4.9.10. Bu işlem her kullanım sonrası malzemeler bekletilmeden tekrarlanmalıdır.

4.9.11 Cerrahi aletler; Tüm cerrahi aletler bu talimatın 1,2,3,4. maddeleri ne uygun olarak temizlenir, bakımı yapılır ve sterilizasyon talimatına uygun olarak steril edilir.

4.9.12 Pansuman setleri; Temizlendikten sonra sterilizasyon talimatına uygun olarak steril edilir. Her hasta için ayrı pansuman seti ve malzemesi kullanılmalıdır.

4.9.13 Pansuman arabaları; Pansuman arabaları ılık su ve deterjanla temizlenir ardından düşük düzey bir dezenfektanla silinir.(etil veya izopropil alkol,100 ppm. Serbest klor içeren sodyum Hipoklorit) Kan ve vücut sıvı-salıkları varsa 1/10' luk çamaşır suyu ile silinmelidir.

4.9.14 Böbrek küvetleri; Disposable böbrek küvetleri tercih edilir. Serviste kullanılan küvetler tek kullanımlık değilse; mümkünse otoklavda steril edilmelidir. Bu mümkün değilse, önce mekanik temizliği yapıp, ardından 1/ 10 oranında hazırlanmış çamaşır suyunda 20 dakika bekletilip, durulanır ve kurulanır.

4.9.15 Nemlendiriciler ve nebulizatörler; mümkünse tek kullanımlık nebulizatörler kullanılır veya temizlik işleminden sonra steril edilir.bu mümkün değilse;

4.9.16. Kullanım sonrası ayrılabilen parçalar ayrılarak, fırça ile yıkanır

4.9.2. Ortofitalaldehit (OPA) solüsyonunda 12 dakika bekletilir, alkol veya steril su ile durulanıp kurulandıktan sonra kapalı yerde saklanır.

4.9.3. Yıkama için varsa ultrasonik yıkama cihazında yıkanıp kurutulur ve paketlenir.

4.9.4. Hastadan hastaya kullanılmadan önce temizlik işlemi tekrarlanır. Su tankında steril su kullanılır, cihaz kullanılmadığı süre içinde su tankı temiz ve kuru tutulur.

4.10. Bebek kuvözleri;

4.10.1. Her bebekten sonra çıkarılabilen aksamaları çıkarılır ve fırçalanarak, temizlenir.

4.10.2. Küvözde fan varsa,üretici firma önerisi doğrultusunda temizlenir ve dezenfekte edilir.

4.10.3. Hava filtresi üretici firma önerisi doğrultusundaki sıklıkta değiştirilir.

4.10.4. Yatakların yüzeyinde bütünlük bozulması varsa yenisi ile değiştirilir.

4.10.5. Küvöz giriş kapısı ve kapı kolu her gün günlük olarak hazırlanmış deterjanlı su ile silinir. İlaveten <1000gr doğum ağırlığı olan bebek kuvözleri 5 günde bir, > 1000gr doğum ağırlığı olan bebek kuvözleri haftada bir ve her bebek değişiminde ayrılabilir bütün parçalarına ayrılarak dezenfekte edilir. Bu işlem esnasında bebek dezenfekte edilmiş başka bir kuvöze alınır. Kullanılan temizlik maddesi ve dezenfektan üretici firma önerileri dikkate alınarak belirlenir. Dezenfektan solüsyon olarak klor tablet veya çamaşır suyu kullanılır.

4.10.6. Küvöz kullanılmayacaksa nemlendirici bölümün rezervuarına su konulmadan, dezenfeksiyon sonrası 24 saat boyunca ısıtılarak tam olarak kuruması sağlanır.

4.10.7. Küvözlerdeki nemlendirici rezervuarları sökülür, su konulan şişe ve kaplar haftada bir veya her bebek değişiminde yıkanır ve steril edilir. Her 24 saate bir steril su ile doldurulur.

**HASTANEDE KULLANILAN TIBBİ
MALZEME VE EKİPMANLARIN
TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYONU
TALİMATI**

Doküman Kodu	EN.TL.30
Yayın Tarihi	22.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	4 / 4

4.10.8 Jiletler, traş takımları; Mümkünse disposable ve kişisel olmalıdır. Ustura kullanılıyorsa, önce yıkanır kurulanır ve steril edilir.

4.10.9 Trakestomi kanülü;

4.10.10. Hastada gümüş kanül var ise; kirlilik ve tıkanma oldukça yarı yarıya sulandırılmış hidrojen peroksit ile temizliği aseptik tekniğe uygun olarak yapılır, durulanır, kurulanır ve tekrar takılır.

4.10.11 Disposable kanüller 21 günde bir değiştirilir.

4.10.12 İlaç kadehleri; Her kullanımdan sonra yıkanır kurulanır ve düşük düzey bir dezenfektanda 15-30 dakika bekletilir, durulanıp kurutulduktan sonra kaldırılır.

4.10.13 Oyuncaklar; Yapıldığı materyale bağlı olarak deterjan ve sıcak su ile yıkanır, durulanır ve kurutulur. Yıkandıktan sonra düşük düzey bir dezenfektan ile silinir.

4.10.14 Sürgü ve idrar kapları;

4.10.15. İşlem sırasında personel eldiven ve su geçirmez önlük giyer

4.10.16. Olasılık varsa disposable ve kişisel olması tercih edilir.

4.10.17. Her kullanımdan sonra içindeki materyal dökülüp, deterjan ve su ile mekanik temizlik yapılır,

4.10.18. 1/50 oranında hazırlanmış çamaşır suyu dolu bir kovada 20 dakika bekletilir,

4.10.19. Durulanır ve kurulanır.

4.10.20 Lavabo, banyo ve tuvaletlerin temizliği; Hastane temizliği talimatına uygun olarak yapılır.

4.10.21 Mutfak ve yemek kapları; Mutfak yüzeylerinin temizliğinde özellikle yemek hazırlanan platformlar günlük işlerden önce ve sonra noniyojenik deterjanla silinir. Yemek kapları bulaşık makinelerinde yüksek ısıda yıkanır.